



Universiteit
Leiden
The Netherlands

Interview met Natascha van der Zwan

Brouwers, E.

Citation

Brouwers, E. (2016). Interview met Natascha van der Zwan. *Bestuurskundige Berichten*, 31(3), 12-13. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3212479>

Version: Not Applicable (or Unknown)
License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)
Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3212479>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Interview met Natascha van der Zwan

Door: Evianne Brouwers

Het Nederlandse pensioenstelsel wordt altijd als een lastig onderwerp ervaren. Waaruit is mijn pensioen opgebouwd? Kan ik later zelf nog wel rekenen op een behoorlijk pensioen? En zo niet, hoe kan ik mijn pensioen aanvullen? Natascha van der Zwan en Sijbren Kuiper gingen samen op zoek naar de antwoorden die zij gebundeld hebben in hun nieuwe boek: *Nederland pensioenland, wat je wilt weten over pensioenen*.

Wat is de aanleiding van dit boek geweest?

Veel mensen zijn ontevreden over hun verplichte deelname aan het pensioenstelsel en willen hier meer zeggenschap over. Naar deze keuzevrijheid heb ik onderzoek gedaan. Zo heb ik gekeken naar andere landen waar deze keuzevrijheid al geldt en hoe dit bevalt. Hier zijn een aantal publicaties uit voortgekomen waarna Amsterdam University Press ons heeft gevraagd of wij een toegankelijk boek konden schrijven over pensioenen.

Wat is, naar uw mening, de reden dat het pensioenstelsel zo als complex ervaren wordt?

Ik denk zeker dat het voor mensen een complex onderwerp is. Het begint natuurlijk al bij de drie verschillende pijlers; van overheidswegen pensioen (AOW); het pensioen dat je via je werkgever krijgt en eigen besparingen. En dat maakt het al lastig. Daarnaast zijn er ook heel veel verschillende partijen bij betrokken zoals de overheid, werkgevers, vakbonden, de financiële sector, noem het op. Daar komt bij dat het een taai onderwerp is waar niet veel mensen bij stilstaan. Je moet natuurlijk nu al bedenken hoeveel geld je nodig hebt om later van te kunnen leven. Dat zijn complexe berekeningen waar veel experts bij betrokken zijn.

Merkt u dit in uw eigen omgeving ook?

Als je jong bent ben je nog totaal niet bezig met je pensioen. En wanneer je ouder bent is er zoveel wat er op je afkomt, misschien wil je wel een huis kopen, je krijgt kinderen. Dan is pensioen een van zoveel onderwerpen, waardoor het al snel een ondergeschoven kindje wordt. Nu zijn mensen zich er wel meer van bewust maar vinden ze het een saai en moeilijk onderwerp en komen ze er niet aan toe om zich ermee bezig te houden.

Op welke manier is uw interesse in pensioenen ontstaan?

Haha, dat is een zeer goede vraag. Dat is eigenlijk zo gekomen toen ik als student onderzoek deed naar de verzorgingsstaat. Daarnaast had ik ook een zeer grote interesse in het corporatisme. Vervolgens ben ik naar New York vertrokken waar ik met mijn neus boven op Wall Street terecht kwam waardoor mijn interesse in de financiële markt gewekt werd. En met pensioenen heb ik deze interesses eigenlijk gebundeld. Je hebt natuurlijk te maken met een sociale voorziening, maar ook eentje die erg sterk afhankelijk is van de financiële markten. Ik ben vooral geïnteresseerd in de wisselwerking tussen die twee. En dan kom je al snel bij pensioenen uit.

Maakt u uw zorgen over uw eigen pensioen?

Laat ik beginnen met nee. En dat is vooral omdat ik natuurlijk vergelijkend onderzoek heb gedaan en de pensioenen in Nederland zijn relatief goed geregeld. Dat wil niet zeggen dat er geen problemen in het systeem zitten. We hebben te maken met een vergrijzende bevolking, de draagkracht van het stelsel lijkt af te nemen. Deze problemen moeten we oplossen en waar ik me zorgen over maak is dat de oplossingen die nu worden voorgedragen vrij extreem zijn en in het buitenland ook niet gewerkt hebben. Het is vooral zaak dat men kijkt naar de achterliggende oorzaken. En het lijkt nu vooral dat men het gevoel heeft geen controle meer te hebben en zulke problemen vergen ander oplossingen

**En verloop deze wisselwerking goed of zitten er veel knikken in de kabel?**

Ja en nee. Aan de ene kant bestaan de financiële markten niet in het luchtledige en reguleert de overheid deze markt en zie je dat ze veel invloed kunnen uitoefenen waardoor het meer in elkaars verlengde ligt. Aan de andere kant worden financiële markten steeds internationaler waardoor de nationale overheid haar controle verliest. Daarnaast kunnen financiële markten erg volatiel zijn, waardoor de uitkeringen dit ook worden. En hier zit een groot deel van het probleem.

Natasha van der Zwan werkt sinds augustus 2014 aan de Universiteit Leiden als Assistent Professor. Hiervoor werkte ze voor de Universiteit Amsterdam en heeft ze een tijd gewoond en gewerkt in New York.



Sjibren Kuiper werkt als advocaat bij Van Doorne en is gespecialiseerd in Pensioenrecht. Hij heeft daarnaast aan verschillende Universiteiten gewerkt zoals de Universiteit Nijmegen en Rotterdam